

มุมมองของผู้อำนวยการ โรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยที่มีต่อพหุวัฒนธรรม
นิยม และพหุวัฒนธรรมศึกษา
บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษาดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองของ
ผู้อำนวยการ โรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยที่มีต่อพหุวัฒนธรรมนิยม และพหุ
วัฒนธรรมศึกษา รวมถึงปัญหาที่ยากลำบากเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวทางการ
จัดการศึกษาเชิงพหุ วัฒนธรรม และศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม ของผู้อำนวยการโรงเรียนของ
รัฐในการบริหารจัดการ สถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้อำนวยการ
โรงเรียนประถมศึกษา (15 คน) และมัธยมศึกษา (15 คน) ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ซึ่งได้แก่ จังหวัด : ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวมจำนวน 30 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เอกสารที่
เกี่ยวข้องและตัวผู้วิจัยเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการสร้างทฤษฎีจากข้อมูล และใช้เทคนิคการ
วิเคราะห์แบบเปรียบเทียบ ความเหมือนและแตกต่างของข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า

1. มุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับ
การรับรู้และพื้นฐานต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสามมุมมองหลักๆ คือ 1) แบบแคบ 2) แบบกว้าง
และ 3) แบบไม่แน่ใจ กล่าวคือ 1) แบบแคบซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่มองว่าพหุวัฒนธรรมเป็นเรื่อง
เกี่ยวกับ วัฒนธรรมและศาสนา 2) แบบกว้างซึ่งเป็นเสียงส่วนน้อยมองว่าพหุวัฒนธรรมไม่ได้จำกัดแค่
เรื่องศาสนา

และวัฒนธรรม แต่ยังรวมถึงมิติต่างๆ ทางสังคมที่แตกต่างกัน 3) แบบไม่แน่ใจซึ่งเป็นส่วนน้อยมองว่า
ตนเองไม่มีความแน่ใจและไม่มั่นใจว่าพหุวัฒนธรรมคืออะไร ส่วนพหุวัฒนธรรมศึกษาในมุมมองของ
2 ผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั่นคือการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ 1) ความ
ต้องการของบุคคลในชุมชน 2) วิถีชีวิตและโอกาส 3) เป้าหมาย 4) กระบวนการ และ 5) บริบท

2. ปัญหาที่ยากลำบากต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม 1) การสร้างความ
เข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม 2) การเผชิญสถานการณ์ความไม่สงบ 3) การพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน 4) การสร้างความน่าเชื่อถือต่อสังคม 5) ปัญหาของครูและบุคลากรทางการศึกษา
และ 6) การขาดการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสีย

3. ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐได้แก่ 1) การ
สร้าง ความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา 2) การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ
บริบทของ พื้นที่ 3) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับ
ภาคีทุกภาค ส่วน และ 5) การพัฒนาวิชาชีพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา